

Ballerup 10. oktober 2022

Ordførertale ved budgetvedtagelse for 2023 i Ballerup Kommune

Tak for ordet, før jeg begynder, vil jeg gerne sige til tak til alle partier og løsgænger Kate Svarrer for gode og ordentlige forhandlinger.

Forhandlinger der er foregået i et lukket lokale med fortrolighed, respekt og tillid til hinanden, det er noget jeg sætter stor pris på, for uanset om vi har forskellige ståsteder politisk, så har vi kunne lytte til hinandens ønsker også selv om det måske ikke lige var der smagte en noget.

Det skal i alle have stor tak for og viser at vi her i Ballerup Kommune, godt kan forhandle med tillid til hinanden i forhandlingssituationen om at skabe et endnu bedre Ballerup Kommune at leve og bo i.

Det skal da ikke være nogen hemmelighed at jeg blev noget overrasket da jeg på mit første økonomiudvalgsmøde tilbage i januar fik, at vide vi skulle finde den store sparekniv frem når det var vi skulle se på budgettet for 2023, vi skulle på daværende tidspunkt spare 86 mio. kr. der over foråret blev øget op til 116 mio. kr.

Vi har allerede været i gang med at lave besparelser i indeværende år, med fuld implementering fra 2023 og årene frem og som derfor allerede var indregnet i budgettet ved budgetforhandlingernes start.

Da vi gik for handlingsbordet var beløbet skrumpet til at vi skulle finde 57 mio. kr. i besparelser og det må man jo sige var markant bedre billede end det vi tidligere havde set ind i.

Borgmesteren har fået dette beløb indskrænket til 49 mio. kr. da vi der er lagt en økonomisk buffer ind til uforudsete omkostninger ind pga. situationen i Danmark og verden, det ikke har været muligt for alle kommuner, at udnytte deres økonomiske rammer.

Ballerup Kommune blev tildelt yderligere 23 mio. kr. som vi kan bruge på servicerammen i 2023 og årene frem og dermed var sparekravet nede på 49 mio. kr. da ikke alle kommuner i landet kunne bruge deres max. Men med de tiltag og besparelser der er lavet i løbet af 2022 om som har direkte virkning for budgettet for 2023, så har vi lavet direkte besparelser svarende til 46 mio. kr. fra 2023 som er indregnet i budgettet og dermed årsag til vi kun skulle finde 49 mio. kr. da vi allerede i år havde store udfordringer med at holde budgettet for 2022.

Så samlet set er den reelle besparelse for 2023 ikke 49 mio. kr. men derimod 95 mio. kr. Det er blot for at fortælle det retvisende billede af situationen af budgettet for Ballerup Kommune.

Politik handler som så meget andet i livet om prioriteringer og her er vi alle forskellige steder, men selvom vi repræsenterer forskellige holdninger og meninger, så er der jo heldigvis områder vi alle kan enes om. Der har været bred politisk enighed fra alle, at det der lå af spareforslag på børneområdet ville være et forkert signal at sende til borgerne i Ballerup Kommune og det var noget vi prioriterede højt.

Den store mangel på uddannede pædagoger og det er ikke isoleret et Ballerup Kommune problem men problem på landsplan.

Det glæder Venstre at vores forslag om at indfører kursus om at forstå børn og hvorfor de gør som de gør til vores pædagogmedhjælper er taget med i budgettet for 2023. Der er for at sikre vores pædagogmedhjælper en god start i at passe på børnene og forslaget er udsprunget fra ungdomsskolens

børnepasningskursus, så tak til ungdomsskolen for at give os inspirationen hertil.

Der har også været ønske om at IKKE at spare på ældre området af samme årsager som på børneområdet, men vi må også konstatere at der i løbet af 2022 har været nødsaget til at lave besparelser på ældreområdet, her vil vi tilbageføre de 15 min til hjemmehjælp pr. uge som koster 4 mio. kr. om året. Vi bliver flere ældre og vi får også flere børn til kommunen og det er jo dejligt at vi lever længere end man gjorde før i tiden og det er jo rart at de vi har kært lever længere til vores alle fælles glæde, samtidigt med der kommer flere børn til verden i Ballerup Kommune.

Der har også via en fælles dialog været stort fokus på klima- og miljøområdet, her fremsatte Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Radikale Venstre, Kaste Svarre og Venstre et fælles forslag til budgetforhandlinger om at fremme dette område i budgettet for 2023 og årene frem. Det vil jeg gerne takke alle for og jeg kan også genkende en del af de ting vi fremsendte i det budgetforslag som ligger på bordet og som vi også har taget med i vores ændringsforslag til budgettet for 2023 i Ballerup Kommune.

Vi ønsker dig at styrke den indsats med yderligere 3,5 mio. kr. fra 2023 og i de efterfølgende år.

Venstre har under forhandlingerne haft et stort ønske om, at vi tænker fremtidens Ballerup på en anden måde end det vi indtil nu har gjort.

Vi står overfor nogle udfordringer de kommende år, det er ikke fordi vi ikke har pengene for det har vi. Men vi er begrænset på den måde budgetloven er indrettet på.

Vi siger ikke at budgetloven skal fjernes, men der er nok behov for at der bliver set på den så kommunerne kan bruge penge der hvor der er forholdsmæssige store problematikker, især inden for det specialiserede område for børn, unge og voksne hvor der over årene har været markante prisstigninger og en et øget antal borgere der driver området i vejret.

Det betyder vi skal prioriterer andre områder ned i kommunen ned for at få tingene til at hænge sammen og dermed udhule områder vi helst så fritaget for besparelser eller være i farezonen for besparelser.

Vores tanker og ønske om at se længere ud i horisonten og sikre Ballerup Kommune i fremtiden er taget med og det kvitterer vi for.

Men vi er også bekymret over om det lange lys og lysten til at finde de rigtige løsninger ier til stede, det er taget ud fra de snakke jeg har haft under forhandlingerne, hvor vi har været en del partier der har talt dette op for at sikre Ballerup Kommunes fremtid i årene frem og ikke kun kortsigtet.

Venstre har i mange år haft et stort ønske om at vi skal have en skole på en matrikel i Skovvejens distrikt og endda gerne i en helt nybygget skole, da både Øst og Vest afdelingerne har set bedre dage.

Det har vi ønsket for at optimere området og samtidigt vil et nybyggeri give 5 mio. kr. i drift besparelse og 1,8 mio. kr. i anlægs besparelse om året.

Resultatet er blevet, at vi samlet set skal se på hvordan alle vores skoler skal se ud i fremtiden og vi forventer at der kommer en god proces i at fremtidssikre vores skoler i Ballerup Kommune så vi har skoler der kommer til at leve op til fremtidens behov og krav, selv om vi ikke er med i budgettet for 2023.

Vi ønsker også at give vores borgere og herunder også småbørnsforældre – så frie valg, som muligt. Dette gælder også, når det gælder valg af pasningstilbud. Mange forældre ønsker at kunne holde deres barn hjemme lidt længere i stedet for at sende barnet i vuggestue eller dagpleje, og samtidig med vi har kapacitetsudfordringer i kommunen.

Siden det blev vedtaget som forsøgsordning har vi fået en ny barselslov der gør, at de familier der ikke har råd til at holde det barsel som der lægges op til, de vil stå i en situation at det kan ende med de sender deres 6-7 måneders barn i vuggestue eller dagpleje.

Derfor vil vi gøre forsøgsordningen permanent og indfører med det ændringsforslag Venstre fremlagde på kommunalbestyrelsesmødet i april måned 2021, med mulighed for at være hjemme og passe sit eget barn i 12 mdr. op til barnet er blevet 24 mdr. gammelt.

Vi vil bevare den økologiske frugtordning i skolerne, vi ønsker at afsøge om den ordning der er i dag, kan blive 100% finansieret af EU støtte midler for at fremme bedre sundhed i EU i form af mere frugt og grønt til skolebørn som noget tyder på det kan.

For at spare den million som flertallet gør, så siger man også nej tak til den støtte som EU sender til Ballerup Kommune på ca. 1,1 mio. kr. om året, frugtordningen udgør 550.000 kr. ud af den 1 million man vil spare, mens 450.000 kr. er til noget ekstra rengøring, revision m.v. hvad det så end er.

Jeg må også sige, at jeg desværre ikke selv har været vågen på dette punkt før alt for sent i processen, men Vi ved der er børn i Ballerup Kommune hvor det eneste de får at spise fra morgen til de går hjem fra skole, er det stykke frugt vi har tilbudt dagligt siden 2014 og siden er blevet tilpasset løbende med årene.

Venstre vil arbejde for, at vi får genindført frugtordningen og håber vi kan få det finansieret endnu mere eller 100%. Det der nu bliver vedtaget i budgettet, er i den forkerte retning og skaber ikke bedre sundhed blandt skolebørn, tvært imod.

Men vi vælger at beholde frugtordningen i vores ændringsforslag og dermed stadig give de børn der ikke får noget at spise i løbet af dagen noget at spise, samt vil vi undersøge om det er muligt at få frugtordningen 100% af midler fra EU inden vi går ind i budgettet for 2024.

Sommerferieaktiviteter har været en succes i mange år i Ballerup Kommune, derfor ønsker vi at tilføje 100.000 kr. mere fra 2023.

Det gør vi fordi vi mener, at der er familier hvor pengene sidder ekstra stramt i en tid hvor det er blevet dyrere at være dansker, det kan betyde at der er nogen der vælger ferie eller aktiviteter fra i sommerferien fra næste år.

Derfor øger vi tilskuddet med 100.000 kr. til sommer aktiviteter så vi kan få flere med til de gode aktiviteter der laves af frivillige og foreninger i sommerferien rundt om i Ballerup Kommune.

Vi har alle i mange år talt om minimumsnormeringer, eller nogen har for Venstre har talt om bedre normeringer.

Vi besluttede at fremrykke minimumsnormeringerne på dagtilbud i budgettet for 2022. Nu mener vi tiden er kommet til BFOerne, vi har valgt at prioriterer 2,0 mio. kr. til bedre normeringer i BFOerne i 2023 og årene frem.

Vi ønsker at nedlægge servicebussen som den ligger i dag, vi ønsker en mere optimal måde at drive vores busruter end det er tilfældet i dag og vi mener at det er muligt at implementerer servicebusserne eksisterende ruter.

Derfor vil vi spare servicebussen som vil give 925.000 kr. i 2023 og 1.85 mio. kr. i 24 og årene frem. Vi vil tilføre 500.000 kr. for at sikre en sikker implementering af omlægningen af busruterne i 2023.

Venstre vil gerne have mere fokus på udbud af det kommunale udbud der laves i Ballerup Kommune, vi ønsker allerede nu at sætte et mål for 2023, vores forslag er taget med i budgettet for 2023, men der er ikke sat tal på.

Det tør vi godt gøre og mener at det bør være muligt at spare 2,0 mio. kr. i 2023, 7,0 mio. kr. i 2024, 10,0 mio. kr. i 2025 og 12,0 mio. kr. i 2026.

Vi frygter ved der ikke bliver sat måltal på opgaven, at det ender i form for syltekrukke uden reelt resultat. Men vi vil gå ind i det forslag der ligger med stor interesse, da vi ønsker at drive kommunen økonomisk sikkert.

Venstre og resten af kommunalbestyrelsen har før sommerferien taget beslutning om at lave en besparelse på hjemmeplejen.

En besparelse der betyder, at der spares 15 min. I gennemsnit pr. borger i hjemmeplejen. Den besparelse ønsker vi at rulle tilbage og dermed give en bedre service til de ældre.

Samtidigt ønsker vi også at Ballerup Kommune afsøger muligheden i at få et friplejehjem til Ballerup, evt. i et samarbejde med Pension Danmark og diakonissestiftelsen.

Vi står i en situation hvor vi bliver flere ældre og hvis det viser sig at vores kapacitet er til strækkelig, vil det være en god løsning at se ind i, da vi ikke selv kan bygge et nyt plejehjem pga. anlægsrammen er som den er.

Ballerup Kommune har gennem mange år taget et stort socialt ansvar når det gælder almene boliger de sidste 60-70 år. Ballerup Kommunes samlede boligmasse består af rigtig mange almene boliger og de udgør alt afhængigt hvilken prognose man vælger mellem 55-58% af den samlede boligsammensætning i kommunen.

I det budgetforlig der er blevet indgået mellem Socialdemokratiet, Konservative, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Kate Svarrer der drænes kassen for likviditet for at reserverer grundkapital til flere almene boliger i henholdsvis Bispevangen og i Jonstrup lejren. Når man gør det, så opgiver man samtidigt muligheden for at give borgerne i Ballerup Kommune muligheden for, at beholde flere af deres egen tjente penge. Derfor annullerer vi i vores forslag de 36 mio. kr. som der er sat af til grundkapital på henholdsvis Bispevangen og i Jonstrup lejren.

På den måde frigør vi likviditet til at give den skattelettelse borgerne i Ballerup Kommune burde have fået for mange år siden.

Så ønsker vi at genindfører rokadesporet som har til formål at nedbringe bygningsmassen, hvilket ville skabe en løbende drift og anlægsbesparelse på 3,0 mio. kr. i 2023 på drift og 725.000 kr. på anlæg i 2023, stigende til besparelse på drift til 12 mio. kr. og 2,9 mio. kr. på anlæg i 2026.

Så har vi også valgt at tage et af de mere underlige forslag ud af budgettet, vi mener ikke at spørgsmål omkring forbud om spilreklamer i det offentlige rum bør indgå i en kommunaldiskussion, da dette må være et spørgsmål som folkettinget forholder sig til det.

Desuden mener vi det samme omkring mærkning af retoucherede personbilleder i det offentlige rum, hvor vi har følgende ekstra bemærkninger. Vi går ind for mindre bureaukrati og færre regler, at pålægge virksomheder ekstra udgifter, som f.eks. kan betyde dyre busdrift er vi i mod.

Når jeg står her i dag og holder min første ordførertale for Venstre og om budget 2023 for Ballerup Kommune, så er det fordi Venstre gerne vil vise at det er muligt at give borgerne i Ballerup Kommune mere råderet over deres egne tjente penge og uden at det skal ses som et princip.

Venstre er gået til valg på det skal være billigere at leve og bo i Ballerup Kommune, i en tid hvor gas, brændstof, el og fødevarer priserne pisker i vejret så mener vi det er på tide at vi sænker skatten i Ballerup Kommune.

Vi har endnu engang ansøgt om at sænke skatten som vi har gjort i mange år, vi har endda ansøgt to puljer og blevet godkendt til begge.

Men endnu engang benytter vi os ikke af muligheden, vi må blot konstatere at Socialdemokratiet af ren og skær princip ikke ønsker det skal være billigere at leve og bo i Ballerup Kommune.

Som jeg indledte denne tale med så er politik prioriteringer, sådan er det også her. Vi ønsker pengene ud til familierne hvor de der sidder hårdt i det sidst på måneden vil have det lidt lettere end det er tilfældet i dag. Vi ønsker at sænke skatten med 0,2% procentpoint hvilket vil sige at vi lader 110 mio. kr. blive i folks egne lommer over de næste 5 år. Det gør vi at vi ved at selv finansiere det ved at vi får en mindre indtægt på 49 mio. kr. samtidigt med vi får 61 mio. kr. af staten til at lette skatten for over en 5-årig periode.

I år er det lidt mere specielt for Københavns Kommune har også søgt den samme pulje som vi har og også blevet godkendt.

Men Københavns Kommune fik ikke 100% af det de søgte men derimod kun 80% af de ansøgte 132 mio. kr. de havde søgt om.

Ballerup Kommune har søgt om en skattenedsættelse på 0,1% svarende til 9,9 mio. kr. hvor vores andel vi kan få maksimalstøtte til er 8,9 mio. kr. det er vi blevet godkendt til. Den støtte sender vi nu ind til borgerne i Københavns Kommune, så i stedet for at lette skatten i Ballerup Kommune sender vi den støtte vi er blevet godkendt til videre til København.

Det er helt legitimt at man ønsker at være solidariske med borgerne i Københavns Kommune, men Venstre Ballerup arbejder for det skal være billigere at leve og bo i Ballerup Kommune og ikke i Københavns Kommune for det er det vi gik til valg på og det vi er blevet valgt på at arbejde for sker.

Det er et stort ønske fra den nuværende Socialdemokratiske regering, at kommunerne sænker skatten, det står endda klart og tydeligt i aftalen mellem regeringen og KL, derfor undre vi os i Venstre, at Socialdemokratiet ikke ønsker dette når der er plads til det.

Vi sidder endda 6 partier og 1 løsgænger der har talt for skattelettelse i årets budgetforhandlinger, kun Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti ønsker status quo.

Jeg vil her til slut runde af med, at vores budget er et ansvarligt budget det overholder den økonomiske strategi i alle overslagsårene, vi overholder alle sparekrav der er i overslagsårene hvilket det budget som forligspartierne er blevet enige om ikke gør, da der mangler en besparelse på 4,9 mio. kr. i 2025.

Vi leverer tilbagerulning af besparelse på hjemmeplejen, vi leverer mere økonomi til klimaindsatsen, vi leverer bedre normeringer, vi leverer mere økonomi til det efterslæb der er på vores veje, stier, fortove og til reducere af støj.

Alt sammen noget der kan lade sig gøre til trods for vi sænker skatten, det er som jeg indledte talen med en prioritering vi gør os i Venstre at det skal være billigere at leve og bo i Ballerup Kommune.

Endnu engang tak til borgmesteren, Peters Als, alle partier, Kate Svarrer og ikke mindst tak til administrationen for at stå rådighed for os politikere på godt og ondt.

Vi ønsker vores ændringsforslag til afstemning i salen.

Tak for ordet

Mikael Wandel
Gruppeformand Venstre